

Uppföljning av Naturvårdsplan för Huddinge kommun 2022- 2025

Innehåll

Bakgrund.....	3
Sammanfattning	3
Resultat av uppföljning	3
Stora åtgärder av engångskaraktär som genomförts under planperioden:	4
Löpande åtgärder som genomförts årligen under planperioden är:	5
Åtgärder av engångskaraktär som är påbörjade men inte färdigställda:5	
Löpande åtgärder som genomförs årligen men där arbete återstår:	5
Åtgärder som kvarstår att göra:.....	6
Slutsats	7
Bilagor	7

Bakgrund

En naturvårdsplan för Huddinge kommun 2022–2025 antogs av dåvarande klimat- och stadsmiljönämnden den 16 juni 2022. Syftet med naturvårdsplanen var att åskådliggöra omfattningen av skötselbehovet av naturmark i kommunen, effektivisera och systematisera naturvårdsarbetet och prioritera insatser för naturvård och friluftsliv.

Miljö- och bygglovsförvaltningen har under 2025 genomfört en samlad uppföljning av genomförda åtgärder i naturvårdsplanen.

Sammanfattning

I naturvårdsplanen för Huddinge kommun anges 16 inriktningar för olika ämnesområden. Sju av dessa inriktningar har uppnåtts under planperioden och för 8 av inriktningarna har arbetet kommit en bra bit på väg. En av inriktningarna har inte uppnåtts. En bruttolista över samtliga löpande åtgärder och kvarvarande åtgärder av engångskaraktär sammanställdes i en bilaga till naturvårdsplanen. En uppföljning av åtgärderna visar att en majoritet av åtgärderna är genomförda eller påbörjade. Ett antal åtgärder kvarstår att genomföra. Naturvårdsarbetet i kommunen har intensifierats och effektiviserats markant under planperioden. Sammanfattningsvis har naturvårdsplanen pekat ut en tydlig riktning och prioriteringar för naturvårdsarbetet som har varit gynnsam för framdrift och resultat för kommunens naturvårdsarbete.

Resultat av uppföljning

I naturvårdsplanen för Huddinge kommun 2022-2025 anges 16 inriktningar för olika ämnesområden. Dessa redovisas i bilaga 1. Några av inriktningarna är uppnådda. Dessa är *slåtterängar*, *kultiverad äng*, *ängar i staden*, *betesmark*, *jätteträd*, *bekämpning av invasiva arter* och *fri utveckling*. För några inriktningar har arbetet kommit en bra bit på väg som tex *vattenvård* där samtliga listade åtgärder är klara eller påbörjade, men där en del av anläggningsarbetet kvarstår att genomföra. Sammanräknat har 30,6 hektar våtmark återskapats under åren 2022-2025. Arbetet med *lövskogsskötsel* har kommit långt med 103 ha genomförd lövskogsskötsel 2022-2025 men arbetet behöver rationaliseras och effektiviseras ytterligare för att inriktningen ska nås. Svårare är det att uppnå inriktningarna för *strandängar*, *skog intill bebyggelse*, *generell skötsel* och *gränsmarkering* där det inte funnits förutsättningar att genomföra åtgärderna. Inriktningen för generell skötsel är dock lågt satt i naturvårdsplanen (åtgärder genomförs i mån av resurser). I arbetet med att nå inriktningen för *friluftsanläggningar* har ett stort arbete genomförts genom utbyte och nyanläggning av spänger. Däremot kvarstår

ett stort arbete med att se till att samtliga friluftsanordningar är i gott skick. Den inriktning som är långt ifrån att nås är den för *ej planlagd naturmark*.

En bruttolista över samtliga löpande åtgärder och kvarvarande åtgärder av engångskaraktär sammanställdes i en bilaga till naturvårdsplanen. En uppföljning av den bruttolistan visar följande resultat:

Stora åtgärder av engångskaraktär som genomförts under planperioden:

- ✓ Restaurering av värdefulla ekmiljöer och hagmarker i Oxhagen.
- ✓ Restaurering av värdefulla ekmiljöer och hagmarker Stensättradalen inklusive nystängsling.
- ✓ Återskapande av 7,5 hektar stor våtmark i Stensättra
- ✓ Återskapande av 1,5 ha våtmark i Gullarängen.
- ✓ Lövskogsskötsel på totalt 103 hektar i Flemingsbergsskogen, Paradiset, Orlången, Björksättrahalvön och Lissmadalens naturreservat.
- ✓ Friställning av 80 jätteträd.
- ✓ Nystängsling av ca 18 000 m stängsel.
- ✓ Stor satsning för tillgänglighet med 70 spänger, två trappor och två träbroar i naturreservaten Paradiset, Gladö Kvarnsjön, Flemingsbergsskogen, Orlången och Gömmaren.
- ✓ Två nya fågeltorn vid Lissmasjön och Ågesta.
- ✓ Framtagande av folder för Gladö Kvarnsjöns naturreservat.
- ✓ Återvätning av utdikade våtmarker i naturreservaten Flemingsbergsskogen, Gladö Kvarnsjön och Orlången.
- ✓ Framtagande av kommunövergripande våtmarksinventering och förstudier till våtmarker.
- ✓ Återvätning av 16 utdikade våtmarker i enlighet med framtagen våtmarksinventering och riktat uppdrag.
- ✓ Projektering och genomförande av våtmarker för vattenrening och biologisk mångfald vid Ebbadalsdiket (LÅP Orlången).
- ✓ Projektering och genomförande av våtmarker för vattenrening och biologisk mångfald vid Sjötorp (LÅP Orlången).

Löpande åtgärder som genomförts årligen under planperioden är:

- ✓ Betesdrift på 289-296 ha naturbetesmarker 2023-2025. 2022 hävdades 221 ha. För att få betesdjur till kommunens mark sker arbete med att hitta djurhållare, skriva avtal, underhålla stängsel, nystängsla, hålla stängsel fria från nerblåsta träd, tillsyn av djur måndag-fredag samt utkörning av vatten till djuren under betessäsongen.
- ✓ Slåtter av 26 hektar ängsmark.
- ✓ Bekämpning av invasiva arter.
- ✓ Skötsel av vandringsleder, informationstavlor, och andra friluftsanordningar.
- ✓ Ved och sophantering i naturreservat.
- ✓ Skötsel och vattenreglering av dämmen vid Bottnen, Ågestasjön och Långängen.

Åtgärder av engångskaraktär som är påbörjade men inte färdigställda:

- Folder och informationstavla för Drevvikens naturreservat.
- Informationstavla för Gladö Kvarnsjöns naturreservat.
- Åtgärder i Balingsta allé (nyplantering).
- Gränsmarkering Flemmingsbergsskogens naturreservat.
- Gränsmarkering Gömmarens naturreservat.
- Lövskogsskötsel för flera naturreservat.
- Återskapa våtmarker i flera naturreservat och övrig kommunägd mark.
- Projektera och genomföra åtgärder i Lövstaån (LÅP Orlången).
- Genomföra åtgärder i Balingsholmsdalgången (LÅP Trehörningen).

Löpande åtgärder som genomförs årligen men där arbete återstår:

- Skötsel av zon E mot bebyggelse för flera naturreservat.
- Fortsatt hävd av betesmarker i Gladö Kvarnsjöns naturreservat.
- Fortsatt hävd av betesmarker i Gladöskogens naturreservat.
- Fortsatt hävd av betesmarker i Lissmadalens naturreservat.
- Naturvårdsputs och eller våtmarksslåtter i Lissmadalens naturreservat.

- Fortsatt hävd av våtmarkerna vid Ågesta och Långängen.

Åtgärder som kvarstår att göra:

- Gränsmarkering i naturreservaten Björksättrahalvön, Gömsta äng, Orlången, Lännaskogen, Paradiset samt Korpbergets biotopskyddsområde.
- Lövskogsskötsel på ett flertal skötselområden i Orlångens naturreservat så som Mörtsjön, Sörskogen, Lillängen, öster om Trehörningen, Nysättra, Ågestaberget.
- Lövskogsskötsel Gladö Kvarnsjöns naturreservat.
- Lövskogsskötsel i Lissmadalens naturreservat.
- Frihuggning solitära träd i Gömmarens naturreservat.
- Restaurering Nybygget Lissmadalens naturreservat.
- Återskapande av sumpskogar Trångsundsskogens naturreservat.
- Ringbarka träd och friställa träd Paradisets naturreservat.
- Framtagande av skötselplan för ej planlagd naturmark utanför reservat.
- Anpassningar för personer med funktionsnedsättning Drevvikens naturreservat.
- Uppsättning av vindskydd, bord med sittplatser, grillplats Gladö Kvarnsjöns naturreservat.
- Utred utveckling av ridleder i ett antal naturreservat, bland annat Gladö Kvarnsjön, Gömmaren och Orlången.
- Spårcentral Gömmarens naturreservat.
- Informationsskyltar vid fornlämningar och intressanta kulturmiljöer i Gömmarens naturreservat.
- Naturstig i Gömmarens naturreservat.
- Kvarvarande åtgärder från Tyresåns åtgärdsprogram.

Slutsats

Naturvårdsarbetet i kommunen har intensifierats och effektiviserats markant under naturvårdsplanens planperiod 2022-2025. Det som sticker ut är en tydlig ökning av arealen åtgärdad lövskogsskötsel, areal hävdad naturbetesmark, areal återskapad våtmark och stora vattenvårdande åtgärder som Ebbadalsdiket och Balingsholmsdalgången som är helt respektive delvis genomförda och som har varit planerade sedan åtminstone 2015.

Skötsel av slätterängar, bekämpning av invasiva arter och skötsel av vandringsleder och friluftsanordningar har bibehållits eller ökat något under planperioden. Samtidigt kvarstår arbete att se till att samtliga friluftsanordningar är i gott skick.

En del åtgärder i naturvårdsplanen har inte genomförts under planperioden vilket kan bero på personaltillgång, budget och ambitionsnivån i naturvårdsplanen. Värt att notera är att i naturvårdsplanen för Huddinge kommun 2022-2025 listades samtliga löpande åtgärder och kvarvarande skötselåtgärder i naturreservatens respektive skötselplaner och övriga styrdokument för natur och vatten för att åskådliggöra omfattningen av åtgärdsbehovet på den kommunala naturmarken. Det var inte möjligt att genomföra alla åtgärder i naturvårdsplanen inom en fyraårsperiod.

Sammanfattningsvis har naturvårdsplanen pekat ut en tydlig riktning och prioriteringar för naturvårdsarbetet som har varit gynnsam för framdrift och resultat för kommunens naturvårdsarbete.

Bilaga

Bilaga 1. Uppföljning av inriktningar